

**YUMURTA ÜRETİCİLERİ
MERKEZ BİRLİĞİ**

YUMURTA TAVUKÇULUĞU VERİLERİ

Çetin Emeç Bulvarı 8. Cad. No: 4/6 Öveçler 06440 ANKARA

Tel: 0312 473 20 00 **Faks:** 0312 473 20 61

www.yum-bir.org • bilgi@yum-bir.org

YUMURTA ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ (YUM-BİR)

Yumurta Üreticileri Merkez Birliği; 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu hükümlerine göre, 14.07.2006 tarihinde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın Onayı ile kurulmuştur. Ankara, Afyonkarahisar, Bursa, Çorum, İzmir, Karaman, Kayseri, Konya, Bandırma, Başmakçı, Tavşanlı, Manisa, Samsun, Bolu ve Balıkesir Yumurta Üretici Birlikleri bünyesinde yer almaktadır. Merkez Birliğine yaklaşık 500 yumurta üreticisi üyedir. Söz konusu üyelere ait işletmeler ruhsatlı olup, hepsi Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın belirlediği şartlarda üretim yapmaktadır. Yumurta Üreticileri Merkez Birliğinin amacı, üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak sağlıklı sürülerden sağlıklı yumurta üretmek, yumurta tüketimini arttırmak, üreticilere teknik destek vermek ve Türk kanatlı sektörünün dönüşümüne öncülük etmektir.

Yumurta sektöründe birlikteliği sağlayarak hem yumurta üreticilerinin problemlerini çözmek hem de tüketiciye kaliteli ve güvenilir yumurta ve yumurta ürünleri ulaştırma hedefiyle faaliyetlerini sürdüren Yumurta Üreticileri Merkez Birliği kuruluş amaçları doğrultusunda çok kısa sürede sektörün ihtiyaç duyduğu adımları attı ve sektörün gerçek temsilcisi oldu.

Sayın İlgili

Yumurta Üreticileri Merkez Birliği, 2006 yılında Yumurta Üretici Birliklerini, tek çatı altında toplayarak sektörde birlikteliğin sağlanmasına öncülük etmiştir. Bu sayede hem yumurta üreticilerinin problemlerini çözmek hem de tüketiciye kaliteli ve güvenilir yumurta üretmek noktasında önemli adımlar atılabilmiştir. Kurulduđu günden itibaren planlı ve programlı çalışmaya önem veren Merkez Birliği, yumurta tavukçuluğuna ilişkin sağlıklı verilerin olmayışını önemli bir eksiklik olarak algılamış ve bu açığı gidermek için Dünya ve Ülkemize ait bazı verileri derleyerek 2008 ve 2009 yıllarında yayınlamıştır.

Bu yıl üçüncüsünü yayınladığımız bu kitapçık kimi önemli yumurta tavukçuluğu verilerini kapsamaktadır. Yumurta tavukçuluğunda verimli ve karlı bir üretim planlaması için öncelikle sağlıklı verilere sahip olunması gerekmektedir. Türkiye esas alınarak yapılan değerlendirmede, Türkiye kanatlı varlığı, yumurta üretimi, tüketimi, ithalat, ihracat değerleri, yem ve yumurta fiyatlarının yanı sıra Dünya ve bazı üretici ülkelere ait değerlere de yer verilmiştir.

Kitapçıkta yer alan verilerin kullanıcılara faydalı olmasını dileriz.

Derya PALA

Yönetim Kurulu Başkanı

1. DÜNYA YUMURTA ÜRETİMİNİN BAZI ÖZELLİKLERİ

Tablo 1.1: Dünya Yumurtacı Tavuk Sayısı (000 Baş)

Yumurtacı Tavuk Sayısı(000 Baş)	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Dünya	4,539,545	4,657,376	4,825,514	5,004,696	5,103,684	5,272,168	5,535,161	5,496,762	5,686,371	5,867,511	5,938,250	6,243,208
Afrika	322,945	397,364	385,073	380,612	395,761	416,097	422,589	424,143	430,807	427,690	446,771	470,897
Amerika	800,412	801,020	830,786	856,271	885,106	898,591	900,052	913,595	931,636	938,129	946,276	987,985
Asya	2,711,161	2,778,272	2,899,714	3,070,479	3,122,722	3,254,887	3,283,585	3,411,402	3,536,909	3,658,537	3,681,625	3,988,912
Avrupa	686,253	691,196	690,317	679,487	680,128	683,883	734,345	729,130	767,679	824,569	844,401	773,764
Okyanusya	18,774	19,066	19,624	17,846	19,967	118,710	18,590	18,291	19,340	18,586	19,177	21,650

Kaynak:FAO(Ocak 2010-Resmi,yarı resmi yada hesaplanmış verilerdir.)

Tablo 1.2: Dünya Yumurta Üretimi(000 Ton)

Yıl	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Dünya	46,556	48,078	49,825	51,728	53,361	55,252	56,726	58,273	59,450	62,089	62,572	60,678
Afrika	1,653	1,848	1,915	1,919	2,014	2,100	2,152	2,175	2,206	2,216	2,258	2,438
Amerika	9,387	9,559	10,083	10,408	10,774	10,858	10,946	11,209	11,493	12,071	11,956	12,318
Asya	25,980	26,947	28,190	29,723	30,660	32,188	33,684	34,827	35,638	37,502	38,230	35,679
Avrupa	9,344	9,521	9,433	9,480	9,716	9,900	9,747	9,862	9,901	10,070	9,895	9,999
Okyanusya	192	204	204	199	198	206	197	201	212	230	232	247

Kaynak:FAO(Ocak 2010-Resmi,yarı resmi yada hesaplanmış verilerdir.)

Tablo 1.3: Dünya Yumurta Üretiminde İlk 20 Ülke (2008)

	Ülkeler	Üretim (000 ton)	Üretimdeki payı(%)
1	Çin	22,749	37.73
2	ABD	5,338	8.85
3	Japonya	2,554	4.24
4	Meksika	2,337	3.88
5	Hindistan	2,740	4.54
6	Rusya Fede	2,118	3.51
7	Brezilya	1,825	3.03
8	Endonezya	1,266	2.10
9	Fransa	879	1.46
10	Ukrayna	855	1.42
11	Türkiye	824	1.37
12	Almanya	786	1.30
13	İran İslam.Cum.	711	1.18
14	İspanya	705	1.17
15	İtalya	700	1.16
16	Hollanda	627	1.04
17	İngiltere	600	1.00
18	Kore Cum.	566	0.94
19	Tayland	562	0.93
20	Filipinler	550	0.91
21	Diğerleri	11,003	18.25
	Dünya	60,295	100.00

Kaynak:FAO(Ocak 2010-Resmi,yarı resmi yada hesaplanmış verilerdir.)

Tablo 1.4: Dünya Yumurta Ticareti (000 Ton)

İhracat							
Yıl	1990	2000	2002	2003	2004	2005	2006
Dünya	830	946	996	1,010	1,053	1,112	1,223
Afrika	2	6	20	11	12	6	6
Amerika	46	94	86	75	90	100	103
Asya	93	204	261	272	245	250	278
Avrupa	689	641	629	650	705	754	835
Okyanusya	*	1	1	1	2	1	1
İthalat							
Dünya	815	888	900	996	1,005	1,107	1,213
Afrika	12	27	35	31	41	41	47
Amerika	41	67	72	82	85	82	78
Asya	170	236	212	260	249	269	283
Avrupa	591	558	579	622	629	713	802
Okyanusya	2	1	1	1	1	2	3

Kaynak:Watt Executive Guide 2009/10

Tablo 1.5: Dünya Likit Yumurta Ticareti (Ton)

İhracat							
Yıl	1999	2000	2002	2003	2004	2005	2006
Dünya	110,661	144,192	165,007	180,897	190,191	194,616	205,282
Afrika	2,692	552	423	367	362	348	190
Amerika	9,398	20,647	20,284	18,547	21,890	27,295	22,065
Asya	5,128	9,218	18,347	14,290	10,207	10,851	9,466
Avrupa	93,150	113,032	124,580	146,653	156,667	155,403	172,978
Okyanusya	293	741	1,373	1,040	1,065	719	583
İthalat							
Dünya	101,579	124,363	160,022	165,650	187,859	190,563	193,821
Afrika	46	1,038	1,791	3,424	7,062	3,201	2,977
Amerika	3,377	7,397	10,580	8,775	10,165	7,706	10,512
Asya	15,650	20,723	20,823	19,363	20,132	28,928	20,599
Avrupa	82,461	94,799	124,564	133,574	150,151	150,289	159,411
Okyanusya	45	405	2,264	514	349	439	322

Kaynak:Watt Executive Guide 2009/10

Tablo 1.6: Dünya Yumurta Tozu Ticareti (Ton)

İhracat							
Yıl	1990	2000	2002	2003	2004	2005	2006
Dünya	17,762	29,411	35,793	32,001	37,763	47,881	51,469
Afrika	71	13	67	87	186	303	60
Amerika	2,293	7,798	11,487	9,558	11,059	14,867	16,111
Asya	1,088	2,133	4,418	5,547	4,161	9,765	10,754
Avrupa	14,291	19,460	19,815	16,808	22,355	22,944	24,525
Okyanusya	19	5	6	1	2	2	19
İthalat							
Dünya	16,123	34,245	39,988	40,238	50,628	53,417	57,350
Afrika	574	512	777	1,092	624	1,344	954
Amerika	797	4,023	5,136	3,710	4,072	4,161	3,713
Asya	4,809	6,905	8,709	6,850	9,018	11,701	11,197
Avrupa	9,942	22,489	25,033	28,285	36,581	35,896	40,853
Okyanusya	1	314	333	301	333	315	633

Kaynak:Watt Executive Guide 2009/10

Tablo 1.7: Seçilmiş Ülkeler Yumurta Tüketimi(Adet/Kişi)

Ülke	2006			2007			2008			2009		
	Yumurta	Yumurta Ürünü	Toplam	Yumurta	Yumurta Ürünü	Toplam	Yumurta	Yumurta Ürünü	Toplam	Yumurta	Yumurta Ürünü	Toplam
Avusturya	vb	vb	227	vb	vb	230	351	345	vb	345	vb	345
Belçika	108	92	200	108	92	200	140	140	42	140	42	182
Brezilya	122	10	132	120	12	132	vb	vb	216	vb	vb	218
Kanada	138	49	187	132	42	174	167	160	24	160	26	185
Çin	vb	vb	340	286	63	349	vb	vb	154	154	vb	154
Kolombiya	205	vb	205	188	vb	188	199	vb	vb	199	vb	vb
Çekoslovakya	244	vb	244	244	vb	244	118	130	6	124	7	137
Danimarka	vb	vb	270	174	126	300	196	211	vb	196	vb	211
Finlandiya	129	21	150	129	21	150	164	162	34	198	35	197
Fransa	167	84	251	169	76	245	113	117	72	184	72	189
Almanya	vb	vb	209	vb	vb	210	150	vb	vb	150	vb	vb
Yunanistan	120	12	132	vb	vb	136	vb	vb	vb	vb	11	191
Macaristan	vb	vb	295	vb	vb	295	vb	vb	vb	117	17	134
Hindistan	38	vb	38	47	vb	47	140	143	33	173	35	178
İran	vb	vb	130	158	vb	158	176	172	80	256	78	250
İrlanda	156	15	171	150	15	165						
İtalya	145	74	219	150	74	224	114	114	vb	114	vb	131
Japonya	165	160	324	155	169	323	0	0	vb	0	vb	157
							0	0	vb	0	vb	164

*Yum-Bir (Köy yumurtası hariç kişi başına üretim)

Kaynak: Uluslararası Yumurta Komisyonu-IEC

Vb:Veri bulunamamıştır

Tablo 1.8: Seçilmiş 15 Ülkede Yem fiyatları \$/Ton

Ülke	2007	2008
Arjantin	178.83	247.94
Avusturalya	359.71	380.12
Avusturya	410.50	512.14
Belçika	355.76	386.74
Kanada	271.77	328.32
Çin	252.06	229.81
Almanya	303.77	386.88
Macaristan	294.75	367.47
Hindistan	193.44	205.41
İran	230.80	238.64
İtalya	399.14	476.00
Japonya	482.11	528.40
Meksika	291.13	403.04
İngiltere	290.08	383.55
ABD	198,404	262.28

Kaynak:Uluslararası Yumurta Komisyonu Yıllığı (2010)

Tablo 1.9: Avrupa Birliği Ülkelerinde Kanatlı Üretim Sistemleri

	Kafes(%)	Serbest(%)	Kapalı Barınak(%)	Organik(%)	Karma(%)
1996 (AB-15)	92	4	4	VY	8
2000(AB-15)	89	6	5	VY	11
2007(AB-25)	75	9	14	2	25
FRANSA	81	13	3	4	19
İSPANYA	96	2	2	VY	4
ALMANYA	63	10	22	5	37
HOLLANDA	46	12	40	2	54
İNGİLTERE	60	35	5	1	40
İTALYA	78	1	18	2	12

Kaynak:Avrupa Komisyonu-2009/ VY:Veri yok

2. TÜRKİYE TAVUK ve YUMURTA ÜRETİMİ

Tablo 2.1: İl Bazında Ticari Kanatlı İşletme ve Kümes sayıları (2008)

Sıra	İL	DAMIZLIK VE KULUÇKAHANE		ETLİK		TİC. YUMURTACI		TOPLAM	
		İşletme sayısı	Kümes sayısı	İşletme sayısı	Kümes sayısı	İşletme sayısı	Kümes sayısı	İşletme sayısı	Kümes sayısı
1	ADANA	1	1	96	198	10	25	107	224
2	ADIYAMAN	1	21	0	0	1	1	2	22
3	AFYON	1	7	15	23	145	547	161	577
4	AGRI	0	0	0	0	0	0	0	0
5	AMASYA	0	0	6	10	4	21	10	31
6	ANKARA	33	122	315	441	36	109	384	672
7	ANTALYA	0	0	1	11	0	0	1	11
8	ARTVIN	0	0	0	0	0	0	0	0
9	AYDIN	0	0	72	121	26	58	98	179
10	BALIKESİR	59	250	690	1108	102	301	851	1659
11	BILECIK	2	8	23	27	2	6	27	41
12	BINGOL	0	0	0	0	0	0	0	0
13	BITLIS	0	0	0	0	0	0	0	0
14	BOLU	33	185	2520	2850	30	53	2583	3088
15	BURDUR	0	0	0	0	21	26	21	26
16	BURSA	33	111	177	275	25	103	235	489
17	CANAKKALE	0	0	97	156	0	0	97	156
18	CANKIRI	0	0	33	60	3	8	36	68
19	CORUM	0	0	0	0	133	433	133	433
20	DENİZLİ	0	0	25	39	15	42	40	81
21	DIYARBAKIR	0	0	0	0	1	5	1	5
22	EDİRNE	1	8	0	0	1	1	2	9
23	ELAZIG	1	6	180	207	2	6	183	219
24	ERZINCAN	5	9	56	60	5	17	66	86
25	ERZURUM	0	0	34	43	2	2	36	45
26	ESKİSEHIR	13	65	198	270	5	21	216	356
27	GAZİANTEP	0	0	1	6	3	5	4	11
28	GİRESUN	0	0	0	0	5	6	5	6
29	GUMUSHANE	0	0	0	0	1	4	1	4
30	HAKKARI	0	0	0	0	0	0	0	0
31	HATAY	2	80	0	0	3	7	5	87
32	ISPARTA	0	0	0	0	1	1	1	1
33	MERSİN	3	51	885	1340	7	21	895	1412
34	İSTANBUL	4	27	13	41	16	55	33	123
35	İZMİR	18	229	295	535	40	172	353	936
36	KARS	0	0	0	0	0	0	0	0
37	KASTAMONU	0	0	0	0	6	15	6	15
38	KAYSERİ	2	6	60	70	63	125	123	195
39	KIRKLARELİ	5	53	0	0	1	1	6	54
40	KİRSEHIR	0	0	1	2	4	10	5	12

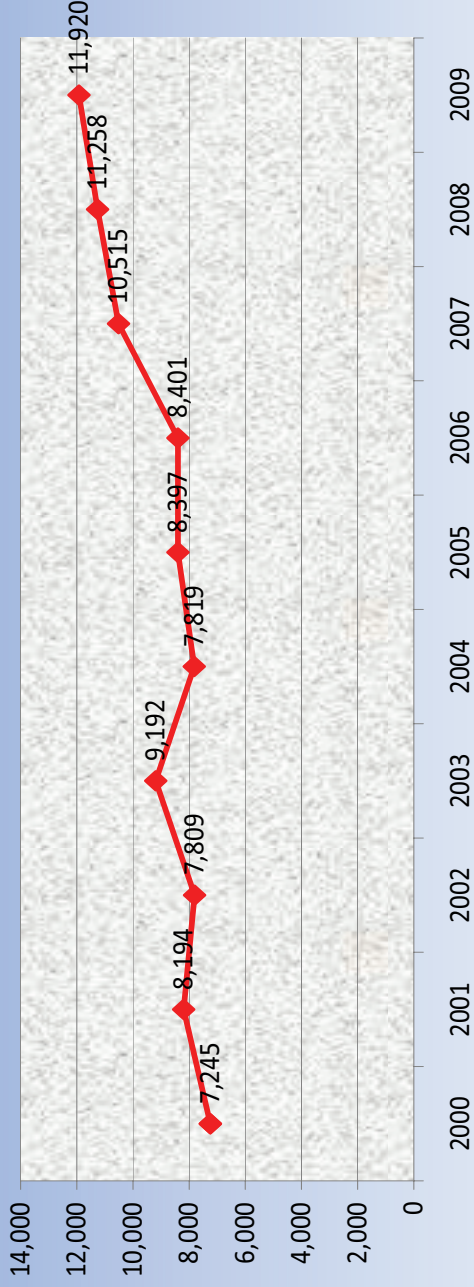
Sıra	İL	DAMIZLIK VE KULUÇKAHANE		ETLİK		TİC. YUMURTACI		TOPLAM	
		İşletme sayısı	Kümes sayısı	İşletme sayısı	Kümes sayısı	İşletme sayısı	Kümes sayısı	İşletme sayısı	Kümes sayısı
41	KOCAELI	6	46	415	511	5	38	426	595
42	KONYA	1	1	101	107	113	291	215	399
43	KUTAHYA	0	0	58	60	41	65	99	125
44	MALATYA	1	10	40	55	2	5	43	70
45	MANISA	14	102	577	904	12	91	603	1097
46	K.MARAS	0	0	2	6	2	4	4	10
47	MARDIN	0	0	0	0	1	1	1	1
48	MUGLA	0	0	14	30	3	15	17	45
49	MUS	0	0	0	0	1	6	1	6
50	NEVSEHIR	0	0	0	0	25	61	25	61
51	NIGDE	0	0	1	8	2	13	3	21
52	ORDU	0	0	0	0	15	15	15	15
53	RIZE	0	0	0	0	0	0	0	0
54	SAKARYA	23	119	997	1058	8	30	1028	1207
55	SAMSUN	0	0	117	119	12	48	129	167
56	SIIRT	0	0	0	0	0	0	0	0
57	SINOP	0	0	0	0	0	0	0	0
58	SIVAS	0	0	0	0	4	12	4	12
59	TEKIRDAG	0	0	4	14	4	10	8	24
60	TOKAT	0	0	3	11	4	8	7	19
61	TRABZON	0	0	0	0	2	2	2	2
62	TUNCELI	0	0	0	0	0	0	0	0
63	S.URFA	0	0	0	0	0	0	0	0
64	USAK	5	10	143	176	1	1	149	187
65	VAN	1	1	0	0	2	4	3	5
66	YOZGAT	0	0	5	7	28	55	33	62
67	ZONGULDAK	0	0	202	210	2	3	204	213
68	AKSARAY	0	0	0	0	5	12	5	12
69	BAYBURT	0	0	0	0	2	2	2	2
70	KARAMAN	0	0	0	0	36	59	36	59
71	KIRIKKALE	1	9	2	2	0	0	3	11
72	BATMAN	0	0	0	0	0	0	0	0
73	SIRNAK	0	0	0	0	0	0	0	0
74	BARTIN	0	0	15	16	1	4	16	20
75	ARDAHAN	0	0	0	0	0	0	0	0
76	IGDIR	0	0	0	0	0	0	0	0
77	YALOVA	0	0	2	2	4	8	6	10
78	KARABÜK	2	0	22	26	1	3	25	29
79	KILIS	0	0	6	6	1	2	7	8
80	OSMANIYE	0	0	5	6	0	0	5	6
81	DÜZCE	1	20	448	508	6	18	455	546
	TOPLAM	272	1557	8972	11735	1064	3093	10308	16379

Kaynak: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü

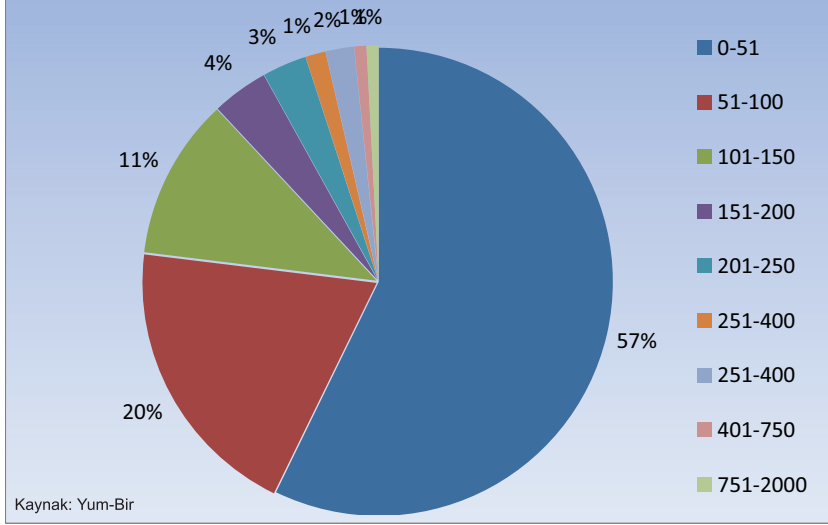

Grafik 2.1: Türkiye Yumurta Üretimi (milyon adet)

Kaynak: Yum-Bir

Grafik 2.2: Yumurtacı İşletme Büyüklükleri (000)

Tablo 2.2: Yıllar İtibarıyla Parent Stok İthalatına Bağlı Olarak Hesaplanmış Cıvciv ve Yumurta Üretimi (adet)

Yıllar	Parent Stok Girişi			Üretilen Cıvciv*			Yumurta Üretimi*		
	Beyaz	Kahve-rengi	Beyaz+Kahv.	Beyaz	Kahve-rengi	Beyaz+Kahv.	Beyaz	Kahverengi	Beyaz+Kahv
2005	256,466	148,584	405,050	22,931,021	10,750,092	33,681,113	5,466,014,979	2,931,179,643	8,397,194,622
2006	280,982	159,180	440,162	21,966,017	12,443,231	34,409,248	5,697,950,780	2,703,441,151	8,401,391,931
2007	290,872	78,460	369,332	24,758,853	11,465,759	36,224,612	7,025,414,742	3,489,598,739	10,515,013,481
2008	285,615	192,117	477,732	26,785,140	8,925,962	35,711,102	8,108,146,543	3,150,321,192	11,258,467,735
2009	310,144	168,736	478,880	26,606,966	13,212,583	39,819,549	8,994,941,313	2,925,266,604	11,920,207,916
2010**				23,981,710	13,447,379	37,429,089	8,530,888,411	3,866,993,262	12,397,881,672

Kaynak:TÜGEM , * Yum-Bir Tarafından Hesaplanmıştır

** Tahmin

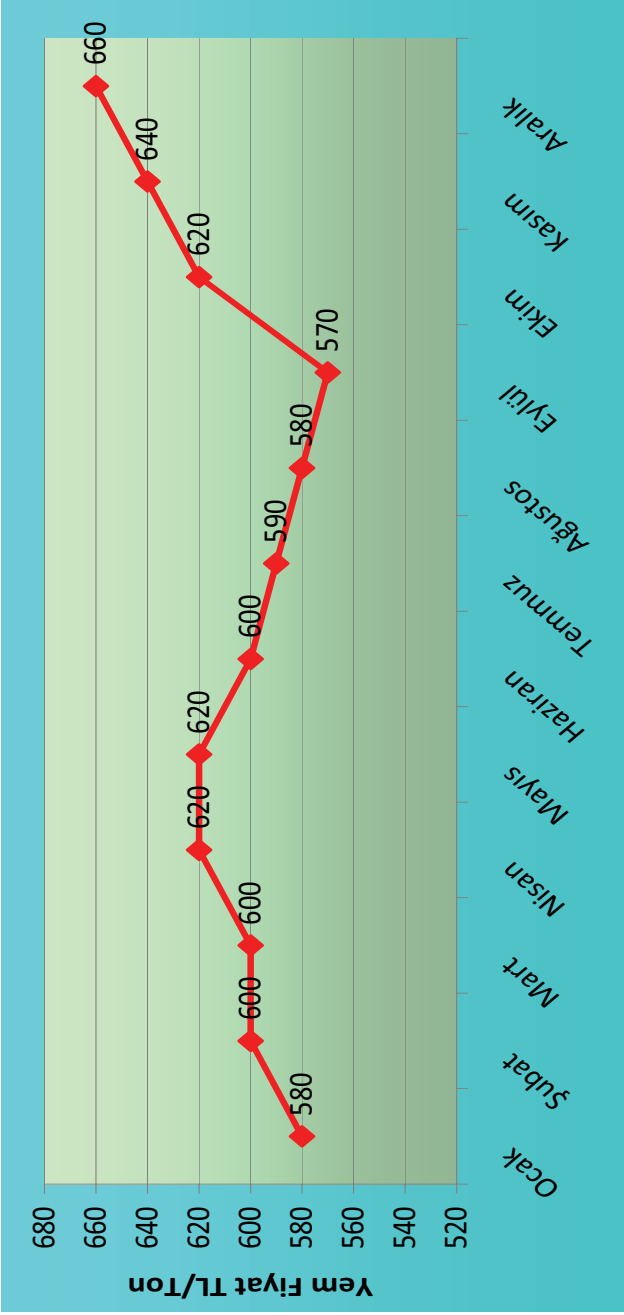

Tablo 2.3: Aylık Yem Hammadde Fiyatları (2009)

Hammadde	Ocak		Şubat		Mart		Nisan		Mayıs		Haziran		Temmuz		Ağustos		Eylül		Ekim		Kasım		Aralık			
	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON	TL/TON	\$/TON		
MISIR	420	263	450	271	455	266	455	283	455	292	470	303	500	329	450	302	420	282	420	286	420	282	420	282	420	278
FULL FAT SOYA	848	530	855	515	855	500	869	540	920	590	946	610	912	600	864	580	834	560	823	560	1,118	750	1,133	750		
SOYA KÜSPESİ	816	510	797	480	821	480	869	540	889	570	930	600	836	550	834	560	775	520	772	525	1,043	700	1,057	700		
MISIR GRİZİ	296	185	307	185	308	180	290	180	289	185	287	185	289	190	283	190	283	190	309	210	360	242	423	280		
YEMLİK BUĞDAY	450	281	440	265	440	257	430	267	420	269	340	220	350	230	360	242	400	268	400	272	400	268	420	278		
HAM YAĞ	1,440	900	1,494	900	1,539	900	1,513	940	1,560	1,000	1,550	1,000	1,520	1,000	1,490	1,000	1,490	1,000	1,544	1,050	1,788	1,200	1,888	1,250		
ATK (28 PROTEİN)	170	106	170	102	180	105	180	112	180	115	180	116	170	112	150	101	120	81	150	102	230	154	250	166		
ATK (36 PROTEİN)	272	170	315	190	308	180	282	175	296	190	310	200	289	190	283	190	283	190	294	200	477	320	483	320		
DDGS	352	220	357	215	359	210	346	215	328	210	341	220	342	225	335	225	343	230	338	230	387	260	453	300		
BALIK UNU	1,760	1,100	1,826	1,100	1,881	1,100	1,691	1,050	1,638	1,050	1,860	1,200	1,824	1,200	1,937	1,300	2,086	1,400	2,132	1,450	2,310	1,550	2,416	1,600		
\$ KURU	1.60		1.66		1.71		1.61		1.56		1.55		1.52		1.49		1.49		1.47		1.49		1.51			

Kaynak: Türkiye-Bir

Grifik 2.3: Aylık Yumurta Yemi Fiyatları (2009)

Tablo 2.4: Aylara Göre Yem Fiyatları TL/Ton-2009

Aylar	Yumurta Yemi	Etlik Piliç Yemi	Süt Yemi	Besi Yemi
Ocak	580	810	470	460
Şubat	600	830	460	450
Mart	600	830	440	430
Nisan	620	800	420	410
Mayıs	620	800	420	410
Haziran	600	790	420	410
Temmuz	590	800	400	390
Ağustos	580	800	390	380
Eylül	570	790	390	380
Ekim	620	840	420	410
Kasım	640	870	450	440
Aralık	660	890	460	450
Ortalama	607	821	428	418

Kaynak:Türkiyem-Bir

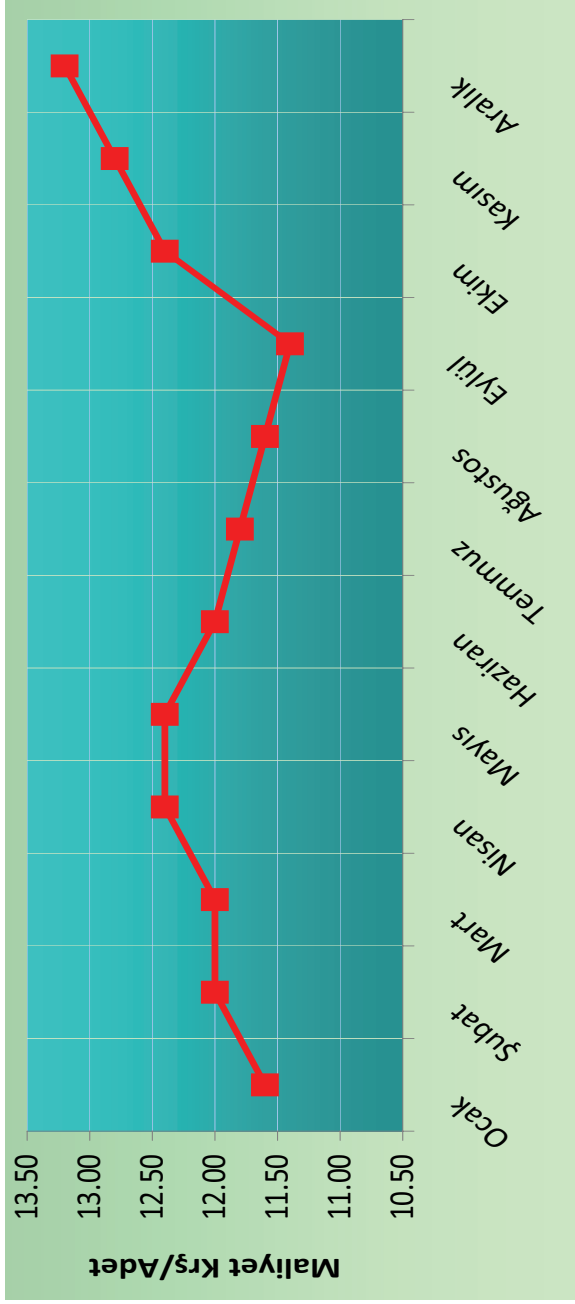
Tablo 2.5: Yumurta Üretici Fiyatları (TL-1000 Adet)-2009

Ay	Hafta	DUBLE	ESKİ ANA	YENİ ANA	YARKA	PİLİÇ	KILAVUZ	KUR (\$)
		(66 gr.-üstü)	(63-66 gr.)	(60-63 gr.)	(56-60 gr.)	(50-56 gr.)	(40-50 gr.)	
Aralık 08	52	168	166	157	147	142	124	1.513
Ocak	1	156	154	145	135	130	112	1.534
	2	156	154	145	135	130	112	1.577
	3	156	154	145	135	130	112	1.647
	4	140	138	129	119	114	96	1.652
Şubat	5	148	146	137	128	122	104	1.654
	6	168	166	157	148	142	124	1.607
	7	168	166	157	148	142	124	1.662
Mart	8	160	158	149	140	140	124	1.684
	9	160	158	149	140	140	123	1.728
	10	167	165	156	147	141	123	1.812
	11	167	165	156	147	141	121	1.685
Nisan	12	167	165	156	147	141	121	1.663
	13	167	165	156	147	141	121	1.690
	14	167	165	156	147	141	121	1.570
	15	160	158	149	140	134	114	1.575
	16	145	143	134	125	119	99	1.639
Mayıs	17	150	148	139	130	124	104	1.609
	18	150	148	139	130	124	104	1.587
	19	130	128	119	110	104	84	1.554
	20	130	128	119	110	104	84	1.557
Haziran	21	120	118	109	100	96	76	1.544
	22	120	118	109	100	96	76	1.534
	23	113	111	102	93	89	69	1.548
	24	113	111	102	93	89	69	1.546
	25	125	123	114	105	103	83	1.568
Temmuz	26	118	116	107	98	95	75	1.538
	27	100	98	89	80	77	57	1.547
	28	100	98	89	80	77	57	1.556
	29	113	111	102	93	90	70	1.508
Ağustos	30	130	128	122	113	107	87	1.476
	31	125	123	117	108	102	82	1.471
	32	130	128	122	113	107	87	1.473
	33	145	143	137	128	122	102	1.505
	34	150	148	142	133	127	107	1.482
Eylül	35	150	148	142	133	127	107	1.498
	36	155	153	147	138	132	112	1.490
	37	155	153	147	138	132	112	1.498
	38	155	153	147	138	132	112	1.498
Ekim	39	155	153	147	138	132	122	1.493
	40	155	153	147	138	132	112	1.466
	41	155	153	147	138	132	110	1.468
	42	140	138	132	123	117	95	1.453
Kasım	43	120	118	112	103	97	75	1.477
	44	125	123	117	108	102	80	1.503
	45	145	143	137	128	122	100	1.474
	46	170	168	162	153	147	125	1.479
Aralık	47	170	168	162	153	147	125	1.494
	48	170	168	162	153	147	125	1.511
	49	170	168	162	153	147	125	1.498
	50	170	168	162	153	147	125	1.504
	51	140	138	132	123	117	95	1.526
Ortalama		145	138	135	126	121	101	1.554

*Kahverengi yumurta fiyatları 10 TL daha yüksektir

Kaynak:Yum-Bir

Grafik 2.4: Aylık Yumurta Maliyeti (2009)

Kaynak: Yum-Bir

Tablo 2.6: Türkiye Yumurta İhracatı (2009)

Ürün Adı / Ülkeler	Miktar(Kg)	Tutar (USD)
Tav.Yum. - Damızlık	3,825,964	14,661,918
Irak	1,484,702	6,011,395
Suriye	605,987	215,216
Azerb. - Nahç.	587,009	1,902,200
Suudi Arabistan	331,038	1,087,206
İsrail	310,200	1,212,405
Gürcistan	234,590	952,093
KKTC	201,080	1,037,033
Ukrayna	61,759	304,338
İran	9,600	40,032
Tav.Yum. - Kuluçkalık	7,320,978	11,621,121
Irak	6,625,029	9,014,098
Azerb. - Nahç.	554,269	1,721,793
Özbekistan	134,120	845,414
KKTC	7,560	39,816
Tav.Yum. - Sofralık	60,154,277	73,889,172
Irak	52,644,390	62,400,414
İsrail	4,395,015	6,384,862
Mersin Ser. Böl.	884,534	1,925,309
KKTC	792,506	1,284,137
Suriye	559,900	629,893
Azerb. - Nahç.	426,492	582,451
Ege Ser. Böl.	345,794	554,962
BAE	64,500	71,100
Bahreyn	22,000	28,494
Kuveyt	19,148	27,550
Diğer yumurtalar	21,657	31,428
Azerb.- Nahç.	170	1,086
Irak	21,450	29,450
Suudi Arabistan	37	892
Tav. Yum. (Kul.-Dam.)	11,146,941	26,283,039
Tav. Yum. (Sofralık)	60,154,277	73,889,172
Diğer Yum.	21,657	31,428
TOPLAM KANATLI YUM.	71,322,876	100,203,639

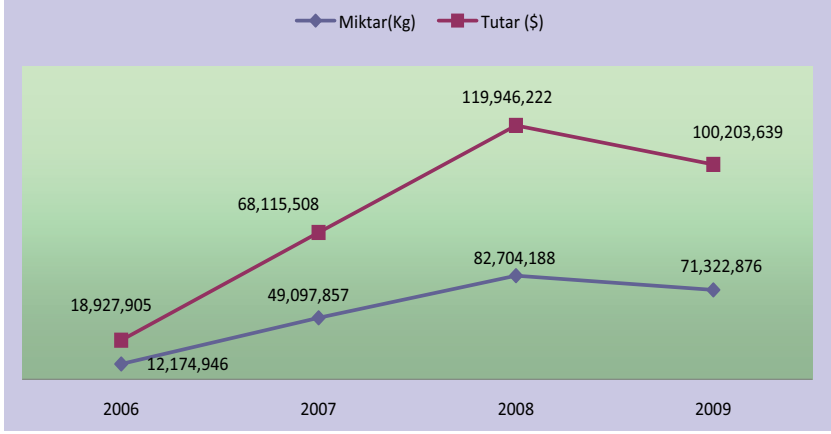
Kaynak: Ege İhracatçılar Birliği

Tablo 2.7: Türkiye'nin Yumurta İhracatının Aylık Karşılaştırması (2007-2009)

Aylar	2007		2008		2009	
	Miktar(Kg)	Tutar (\$)	Miktar(Kg)	Tutar (\$)	Miktar(Kg)	Tutar (\$)
Ocak	4,322,718	6,681,128	4,264,762	6,652,079	7,194,285	10,343,626
Şubat	2,741,519	3,731,930	3,424,546	4,683,887	5,443,172	8,087,206
Mart	3,873,092	4,930,684	2,759,087	3,378,115	8,679,584	10,524,949
Nisan	2,128,516	2,390,311	4,841,936	6,551,205	6,529,761	9,269,297
Mayıs	3,264,617	3,107,553	4,503,043	5,712,289	5,193,775	7,579,907
Haziran	2,294,328	2,935,140	4,549,142	4,796,541	4,396,854	5,918,494
Temmuz	3,291,937	4,256,561	8,186,628	8,841,639	4,039,812	5,410,794
Ağustos	4,109,644	6,287,612	6,256,657	11,440,667	4,969,379	7,216,357
Eylül	4,022,669	8,574,000	8,172,449	12,705,808	5,099,156	7,957,727
Ekim	5,025,409	7,043,623	12,561,418	20,386,731	6,861,290	9,435,304
Kasım	5,907,591	8,574,763	11,856,278	16,975,215	4,647,518	6,641,956
Aralık	5,638,217	9,986,613	11,548,162	17,822,037	8,233,016	11,782,080
Toplam	46,620,257	68,499,918	82,924,108	119,946,213	71,322,876	100,203,639

Kaynak: Ege İhracatçılar Birliği

Grafik 2.5: Yumurta İhracatının Seyri

Kaynak: Ege İhracatçılar Birliği

Tablo 2.8: Yumurta İhracat İadesi Miktarları (2001-2009)

Yıl	İhr.İade Miktarı (\$/1000 adet)	Miktar Barajı (%)	Azami Ödeme(%)
2001	6	47	10
2002	6	69	10
2003	6	69	10
2004	6	78	10
2005	6	78	10
2006	6	78	10
2007	15	78	10
2008	15	78	10
2009	15	78	10

Kaynak:Para Kredi Kurulu Kararları

Tablo 2.9: Türkiye Haftalık Yumurta İhracat Fiyatı- \$/360 Adet

Hafta	2008	2009	hafta	2008	2009
01	37	34.0	27	29	23.5
02	35	31.0	28	27	22.0
03	36	29.0	29	27	22.0
04		28.0	30	30	27.5
05	32	27.0	31	31	27.0
06		29.0	32	37	25.0
07	32	34.0	33	42	26.5
08	32	29.0	34	42	28.0
09	32	28.0	35	37	30.0
10		29.0	36	34	29.0
11	33	29.5	37	30	29.0
12		29.0	38	31	30.0
13		29.5	39	32	28.5
14		29.5	40	32	28.5
15	28	29.5	41	32	30.5
16	29	29.5	42	33	29.0
17	30	31.5	43	33	28.0
18	30	28.0	44	33	25.0
19	26	28.0	45	33.5	27.5
20	26	27.0	46	32	33.0
21	26	26.0	47	32.5	33.5
22	26	25.0	48	34.5	33.5
23	26	25.0	49	35.5	33.5
24	26	24.5	50	36.5	34.0
25	28	24.0	51	36.5	27.5
26	30	23.5	52	36.5	29.0

Kaynak: Yum-Bir

Kanatlı İşletmelerinde Biyogüvenlik ve Hastalıklardan Korunma

Biyogüvenlik hem kendi işletmeni hem de tüm sektörü korumaktır!...

Biyogüvenlik tedbirlerini al; şüpheli durumları veteriner hekime bildir!...

Unutmayınız ki sürüleriniz için en iyi koruma kalkanı sizlersiniz.

Hazırlayanlar: Dr. Hüseyin Sungur / Dr. Fethiye Çöven

YUMURTALI YEMEKLER

